

סמינר בנושא: סוגיות נבחרות בחקר בתחלואה כרונית וגרונטולוגיה

מס' קורס: 290.4048

מועד: יום ד' סמסטר א' 15:14 - 15:45

שם המרצה: ד"ר אנה זיסברג & ד"ר אפרת שדמי

דרכי התקשרות: azisberg@univ.haifa.ac.il ; eshadmi@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש, במשרד 2106

אתר הקורס: אתר הוראה מתוקשבת קורס 290.4041

רקע:

הקורס המוצע משלב בין שני עולמות תוכן נושקים ומשלימים המצויים בחזית הטיפול והעניין של מערכות בריאות ואנשי מקצועות הבריאות. שינויים דמוגרפיים וטכנולוגיים מובילים בשנים האחרונות לעלייה מתמדת בשיעור החולים הכרוניים. יחד עם זאת העולם צועד למציאות בה קרוב לרבע מאזרחיו ישתייכו לקבוצת הזקנים, יתרה מכך, האדם הממוצע יחיה מחצית מחייו הבוגרים בתור זקן עם או בלי מחלות כרוניות מרובות. חולים כרוניים בכלל ואלו עם ריבוי תחלואה בפרט אחראים על צריכת מרבית שירותי הבריאות. עם זאת, מערכות בריאות אינן מותאמות לטיפול בחולי כרוני. בעיות של תיאום, חוסר הלימה של המבנה הארגוני והכספי, חוסר תמריצים, ובעיות פרופסיונאליות הם בין הגורמים המשפיעים על איכות הטיפול בחולה הכרוני. המחקר העוסק בהערכת ושיפור הטיפול בחולה הכרוני, המבנה המערכתי וסוגיות תיאורטיות ומתודולוגיות ידונו בהרחבה בקורס זה. בדומה לחולה המורכב, גם האדם הזקן הוא היום הלקוח מספר אחד של מערכת הבריאות. יחד עם זאת, מערכת הבריאות בכלל ואנשי הסייעוד בפרט אינם מכירים ומשתמשים די הצורך בדרכי אבחון וטיפול המתאימים לאוכלוסייה הזקנה. הקורס הנדון יציע למשתתפיו להתעמק במגוון רחב של סוגיות קליניות, ופסיכו-סוציאליות בהקשר לטיפול/ עבודה עם זקנים. במהלך הקורס נכיר ונדון במושגי יסוד של גרונטולוגיה כגון: Multi-morbidity, Frailty, Successful Aging, Continuity, Disability free life expectancy "הזדקנות במקום" ועוד. נבחן מחקרים עדכניים וגישות אבחון וטיפול במצבים כגון: דיכאון, דמנציה, דליריום, ירידה תפקודית, Polypharmacy, הזנה בסוף החיים ועוד.

מטרות הקורס:

- הכרת האתגרים המערכתיים לטיפול מיטבי בחולים כרוניים ואת הדרכים בהן נוקטות מערכות בריאות במטרה להתגבר על אתגרים אלו.
- רכישת ידע במגוון הנושאים בתחום חקר הזקנה.
- הבנת מורכבות המצבים הגריאטרים (דרכי איבחון, טיפול וחקר)
- פיתוח אסטרטגיות שילוב ידע קיים בטיפול בזקן בפרקטיקה הסיעודית
- בחינה של כווני מחקר אפשריים עבור המשתתפים בקורס בתחום הזקנה

מבנה הקורס:

- הרצאות של המרצה והסטודנטים
- דיונים בכיתה/ אתר הקורס

תכנית שיעורים:

חומר קריאה או הכנה אחרת במידה ורלוונטי	נושא השיעור	שם המרצה	תאריך
	הכרות, זקנה, זקנים והמחקר בתחום בישראל ואולם	ד"ר זיסברג	21.10.14
Depp & Jeste (2006). Rowe & Kahn (1997).	תיאוריות הזדקנות ו"Successful aging"	ד"ר זיסברג	28.10.14
Fried et al. (2001). Lang, Michel, & Zekry (2009)	Frailty & Geriatric syndromes במחקר ופרקטיקה טיפולית	ד"ר זיסברג	4.11.14
Covinsky et al. (2011). Krumholz (2013). Zisberg et al. (2015).	ירידה תפקודית המקושרת לאשפוז ותחלואה אקוטית: HoPE FOR Study	ד"ר זיסברג	11.11.14
Tinetti, & Fried (2004). Grumbach (2003). Fortin, et al. (2005).	סוגיות מרכזיות בטיפול בחולי כרוני: הגדרות, תחלואה כרונית וריבוי תחלואה	ד"ר שדמי	18.11.14
בליצ, ביטרמן, שדמי, (2012) Boyd, et al. (2007).	טיפול מכוון בחולה עם ריבוי תחלואה: CC-MAP Study	מרצה אורחת, טלי לנג	25.11.14
Zisberg et al. (2011). Gur-Yaish et al. (2013).	אי שליטה על סוגרים למגוון סוגיה וגוניה	ד"ר זיסברג	2.12.14
Mitchell et al. (2009).	הזנה בחולים הסובלים מדימנציה מתקדמת ○ שיעור משותף עם קורס טכנולוגיות	מרצה אורחת ד"ר אפרת גיל	9.12.14
מוילין, (2008), דליריום. Inouye, et al. (2010).	דליריום: בין מחקר לפרקטיקה	ד"ר זיסברג	16.12.14
גרפינקל, ד. (2010) By the American Geriatrics Society 2015 Beers Criteria Update Expert Panel (2015). O'Mahony, et al. (2015).	Polypharmacy	מרצה אורח פרופ. מייקל סטינמן	23.12.14
Cousins, et al. (2002). Kansagara, et al. (2011).	כלים לניבוי סיכון: בחירת מטופלים בסיכון להידרדרות	ד"ר שדמי	30.12.14
	מפגשים עם הסטודנטים לקראת הכנת העבודה סמינריונית		6.1.14
	הצגות הסטודנטים של עבודות סמינר		13.1.14
	הצגות הסטודנטים של עבודות סמינר		20.1.14

רשימת קריאה של הקורס (לפי הסדר הקריאה המומלץ):

- Depp, C.A. & Jeste, D.V. (2006). Definitions and predictors of successful aging: a comprehensive review of larger quantitative studies. *American Journal of Geriatric Psychiatry*, 14(1), 6-20.
- Rowe, J.W. & Kahn, R.L. (1997). Successful aging. *Gerontologist*, 37(4), 433-40.
- Fried L.P., Tangen C.M., Walston J., Newman A.B., Hirsch C, Gottdiener J, Seeman T, Tracy R, Kop WJ, Burke G, McBurnie MA & Cardiovascular Health Study

- Collaborative Research Group (2001). Frailty in older adults: evidence for a phenotype. *Journal of Gerontology: Medical Sciences*, 56(3), 146-156.
- Lang P.O., Michel J.P., & Zekry D. (2009). Frailty syndrome: a transitional state in a dynamic process. *Gerontology*, 55(5), 539-49.
 - Covinsky, K.E., Pierluissi, E., Johnston, C. E. (2011). Hospitalization-Associated Disability. *JAMA*, 306(16), 1782-1793.
 - Krumholz H.M. (2013). Post-hospital syndrome--an acquired, transient condition of generalized risk. *The New England Journal of Medicine*, 368(2), 100--2.
 - Zisberg, A., Shadmi, E., Gur-Yaish, N., Tonkikh, O., & Sinoff, G. (2015). Hospital Associated Functional decline: the role of hospitalization processes beyond individual risk factors. *Journal of the American Geriatrics Society*, 63(1), 55-62.
 - Tinetti, M.E. & Fried, T. (2004). The end of the disease era. *American Journal of Medicine*, 116(3), 179-185.
 - Grumbach, K. (2003). Chronic illness, comorbidities, and the need for medical generalism, (2003). *Annals of family medicine*, 1(1), 4-7.
 - Fortin, M., Bravo, G., Hudon, C., Vanasse, A., & Lapointe, L. (2005). Prevalence of multimorbidity among adults seen in family practice. *Annals of family medicine*, 3(3), 223-228.
 - בליצ ר. ביטרמן, שדמי, א. (2012). ריבוי תחלואה כרונית ועומס תחלואה: אתגרים ומענה מערכתית. הרפואה, 151 (7), 388-391.
 - Boyd, C.M., Boulton, C., Shadmi, E., Leff, B., Brager, R., Dunbar, L., Wolff, J.L., & Wegener, S. (2007). Guided Care for Multimorbid Older Adults, *Gerontologist*, 47 (5), 697-704.
 - Gur-Yaish, N., Zisberg, A., Sinoff, G., & Shadmi, E. (2013). Effects of instrumental and psychological support on levels of depression for hospitalized older adults. *Aging and Mental Health*. DOI:10.1080/13607863.2012.758234
 - Zisberg, A., Sinoff, G., Gur-Yaish, N. & Admi, H. (2011). In-Hospital Use of Continence Aids and New-Onset Urinary Incontinence in Adults Aged 70 and Older. *Journal of the American Geriatrics Society*, 59(6), 1099-1104.
 - Mitchell, S.L., Teno, J.M., Kiely, D.K., Sheffer, M.L., Jones, R.N., Prigerson, H.G., Volicer, L., Givens, J.L., Hamel, M.B. (2009). The clinical course of advanced dementia. *The New England journal of medicine*, 361(16), 1529-1538. DOI:10.1056/NEJMoa0902234
 - מוילין, ק.ס. (2008). דליריום. בתוך: אי הרשקוביץ וחי שצמן (עורכים). מדריך נושינגטון גריאטריה (עמ' 37-29) נורדיה: ידע.

- Inouye, S.K., Bogardus, S.T., Baker, D.I., Leo-Summers, L., & Cooney, L.M. (2000). The Hospital Elder Life Program: a model of care to prevent cognitive and functional decline in older hospitalized patients. Hospital Elder Life Program. *Journal of American Geriatric Society, 48(12)*, 1697-706.
- גרפינקל, ד'. (2010). גישה חדשה להקטנת עומס התרופות (Polypharmacy) במבוגרים ובקשישים (The Garfinkel Method). כתב העת הישראלי לרפואה, 23, 27-31.
- By the American Geriatrics Society 2015 Beers Criteria Update Expert Panel. American Geriatrics Society (2015). Updated Beers Criteria for Potentially Inappropriate Medication Use in Older Adults. *Journal of American Geriatric Society*. doi: 10.1111/jgs.13702.
- O'Mahony, D., O'Sullivan, D., Byrne, S., O'Connor, M.N., Ryan, C., & Gallagher, P. (2015). STOPP/START criteria for potentially inappropriate prescribing in older people: version 2. *Age Ageing, 44*, 213-218. doi: 10.1093/ageing/afu145.
- Cousins, M.S., Shickle, L.M., & Bander, J.A. (2002). An Introduction to predictive modeling for disease management risk stratification disease management. *Disease Management 5(3)*, 157-167.
- Kansagara, D., Englander, H., Salanitro, A., Kagen, D., Theobald, C., Freeman, M., & Kripalani, S. (2011). Risk prediction models for hospital readmission: a systematic review. *JAMA, 306(15)*, 1688-98.

דרישות הקורס:

1. השתתפות פעילה בשיעורים וקריאת חומר תיאורטי.
2. פרזנטציה של נושא העבודה הסמינריונית.
3. הגשת עבודה רפרט (בזוגות) בנושא אותו ייבחרו הסטודנטים במהלך הסמסטר. הרפרט יכלול הצגת סוגיה מערכתית ומחקרית בתחום הטיפול בחולי כרוני או דיון סביב אחד מהנושאים הקשורים לחקר הזקנה.